

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
we Wrocławiu z dnia 2025 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla
obszaru Natura 2000 Kumaki Dobrej (PLH020078)**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru.

Obszar Natura 2000 Kumaki Dobrej (PLH020078) (zwany dalej Obszarem) zatwierdzono Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (2011/64/UE). Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kumaki Dobrej (PLH020078) (Dz. U. poz. 2128) Obszar wyznaczono jako specjalny obszar ochrony siedlisk Kumaki Dobrej (PLH020078).

Założeniem do opracowania planu zadań ochronnych Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7 ze zm.), tj. następujących siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt wymienionych w obowiązującym standardowym formularzu danych SDF (aktualizacja styczeń 2025 r.):

Siedliska nieleśne:

- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Siedliska leśne:

- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*)

Gatunki zwierząt:

- 1088 kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*
- *1084 pachnica dębowa *Osmoderma eremita* (*Osmoderma barnabita*)
- 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*
- 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*)

Projekt planu zadań ochronnych dla Obszaru 2000 Kumaki Dobrej (PLH020078) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000* (Dz. U. z 2024 r. poz. 99).

W przypadku tego Obszaru nie zachodzą przesłanki wynikające z art. 28 ust. 11 ww. ustawy o ochronie przyrody, wobec czego plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

W trakcie prac terenowych zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w Obszarze.

Prace terenowe obejmowały badania w zakresie fitosocjologii, entomologii, herpetologii i chiropterologii. W ich trakcie zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w Obszarze. W przypadku gatunków zwierząt potwierdzono obecność wszystkich przedmiotów ochrony. W przypadku siedlisk przyrodniczych w trakcie prac terenowych nie potwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych: 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) oraz 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*). Stwierdzono natomiast, iż siedlisko *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, któremu pierwotnie przypisano reprezentatywność D, kwalifikuje się do uznania za przedmiot ochrony w Obszarze. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu wystąpił do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z wnioskami o zmianę danych zawartych w Standardowym Formularzu Danych (SDF) (wniosek znak: WPN.630.27.2023.PT/BP z dnia 20 listopada 2023 r. oraz WPN.630.27.2023.PT/BP z dnia 20 czerwca 2024 r.). Zmiany te zostały zaakceptowane odpowiednio pismami znak: DZP-WO.630.1.191.2023.IW z dnia 24 listopada 2023 r. (wykreślenie z listy przedmiotów ochrony siedlisk 7140 i 6410) i pismem znak DZP-WO.630.2.116.2024.IW z dnia 14 czerwca 2024 r. (dodanie do listy przedmiotów ochrony siedliska 91E0, zmiana powierzchni i ocen pozostałych siedlisk przyrodniczych oraz określenie liczebności i zmiana ocen gatunków zwierząt). Zgodnie z informacją zawartą w SDF siedlisko *91E0 oczekuje na wpis do katalogu przedmiotów ochrony Obszaru.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. *ustawy o ochronie przyrody* i ww. *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

Zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony określono na podstawie faktycznego stanu siedliska/gatunku w trakcie prac terenowych.

Dla siedliska łąkowego 6510 za zagrożenia uznano przekształcanie użytków zielonych na grunty orne, zaniechanie/brak koszenia, nagromadzenie materii organicznej, sukcesję podrostu drzew, występowanie ekspansywnych gatunków roślin zielnych oraz gatunków inwazyjnych (nawłoc kanadyjska *Solidago canadensis* i nawłoc późna *Solidago gigantea*).

Do głównych zagrożeń zidentyfikowanych dla siedlisk leśnych - 9170, 91F0 i 9190 należą: mała ilość martwego drewna, występowanie gatunków inwazyjnych: rdestowca ostrokończystego *Reynoutria japonica*., niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*, czerwemchy amerykańskiej *Prunus serotina*, dębu czerwonego *Quercus rubra*.

W przypadku gatunków bezkręgowców 1088 i *1084 do zagrożeń zakwalifikowano zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska oraz stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych. Do głównych zagrożeń dla płazów 1188 i 1166 zidentyfikowano: intensywna hodowla ryb, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie oraz zabudowa rozproszona.

Cele działań ochronnych odwołują się bezpośrednio do parametrów i wskaźników stanu ochrony określonych w metodyce opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Zaproponowane działania ochronne mają na celu zachowanie i odtworzenie powierzchni siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków zwierząt oraz poprawę stanu ich zachowania.

Zaplanowano monitoring realizacji celów działań ochronnych i monitoring stanu zachowania przedmiotów ochrony. Zasady przeprowadzenia monitoringu oparto na ww. metodyce w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Z uwagi na fakt, że obowiązujące dokumenty planistyczne (miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębu wsi Domaszczyn i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Dobroszyce) zawierają wskazania, które mogą wpływać negatywnie na kumaka nizinny, stanowiącego przedmioty ochrony Obszaru, konieczne było zawarcie w zarządzeniu ustanawiającym przedmiotowy plan zadań ochronnych wskazań do zmian w tych dokumentach niezbędnych do utrzymania właściwego stanu ochrony kumaka nizinny, dla którego ochrony został wyznaczony Obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia właściwej ochrony wszystkim przedmiotom ochrony w Obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 21 października 2019 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu

z dnia 18 października 2019 r. o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 23 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000 Kumaki Dobrej).

Z uwagi na ogłoszony stan epidemii covid-19 Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu zrezygnowała z przeprowadzenia I spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy dla obszaru Natura 2000 Kumaki Dobrej (PLH020078) w formie tradycyjnej. Materiały przygotowane na I spotkanie ZLW zostały udostępnione w serwisie internetowym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu od dnia 4 września 2020 r. pod adresem: <http://wroclaw.rdos.gov.pl/plan-zadan-ochronnych-dla-obszaru-natura-2000-kumaki-dobrej-plh020078>.

Celem I warsztatów ZLW było zapoznanie zainteresowanych stron z podstawowymi informacjami na temat planu zadań ochronnych dla Obszaru, opracowywanego w ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” (PZObis) dofinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach działania 2.4: Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna. Oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

Drugie warsztaty ZLW zostały przeprowadzone w dniu 23 kwietnia 2021 r., w formie zdalnej przy wykorzystaniu aplikacji Microsoft Teams. Zaproszenia do wzięcia udziału w warsztatach wysłano elektronicznie do wszystkich członków ZLW oraz zainteresowanych instytucji i organów. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Nadleśnictwa Oleśnica Śląska, Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu, RZGW Wody Polskie we Wrocławiu, wykonawcy inwentaryzacji przyrodniczych oraz osoby prywatne. Celem spotkania było zapoznanie zainteresowanych stron z końcowymi wynikami wykonanych inwentaryzacji przyrodniczych w latach 2019-2020, na podstawie których opracowanych zostało 3 ekspertyz z poszczególnych dziedzin, tj.: entomologiczna, herpetologiczna i chiropterologiczna. W trakcie prezentacji przedstawianych przez poszczególnych ekspertów omówione zostały przedmioty ochrony Obszaru, a także metodyka prowadzonych prac terenowych i ich wyniki, ocena stanu ochrony oraz potencjalne i istniejące zagrożenia, zaproponowano również działania ochronne oraz monitoring. Prezentacje ze spotkania zostały udostępnione na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Po wygłoszeniu prezentacji przez wszystkich ekspertów rozpoczęto dyskusję, w trakcie której głos zabrali przedstawiciele: Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu, osoby prywatne oraz wykonawcy ekspertyz.

Trzecie warsztaty ZLW zostały przeprowadzone w dniu 28 września 2022 r., w formie zdalnej przy wykorzystaniu aplikacji Microsoft Teams. Zaproszenia do wzięcia udziału w warsztatach wysłano elektronicznie do wszystkich członków ZLW oraz zainteresowanych instytucji i organów. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Nadleśnictwa Oleśnica Śląska, Biura Urządzania Lasu i Geodezji

Leśnej Oddział w Brzegu, RZGW Wody Polskie we Wrocławiu, wykonawcy inwentaryzacji przyrodniczych oraz osoby prywatne. Celem spotkania było zapoznanie zainteresowanych stron z końcowymi wynikami ekspertyzy fitosocjologicznej. W trakcie prezentacji ekspert omówił m.in. ocenę stanu ochrony oraz potencjalne i istniejące zagrożenia, a także zaproponowane działania ochronnego dla siedlisk przyrodniczych, będących przedmiotami ochrony ww. Obszaru Natura 2000. Po wygłoszeniu prezentacji przez eksperta rozpoczęto dyskusję, w trakcie której głos zabrali przedstawiciele: Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu oraz wykonawcy ekspertyz.

Na potrzeby roboczych konsultacji zapisów projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Dobrej (PLH020091) drogą elektroniczną w dniach 11 i 12 sierpnia 2025 r. zwrócono się do członków ZLW o uwagi do projektu PZO.

W dniu 11 sierpnia 2025 r. projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do zaopiniowania.

Obwieszczeniem z dnia..... Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.)* i w związku z art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*.

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Obwieszczenie było również wywieszone na tablicy ogłoszeń Gminy.....w dniach.....

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz.428)*, uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu2025 r.